

Obsah

Směrnice pro udělení autorských práv NANDA International	xix
Obchodní podmínky překladuxix
Předmluva	xxi
Úvod	xxiv
Jak používat tuto knihu	xxiv
Často kladené otázky	xxv
Riziko nerovnováhy elektrolytů (00195)	xxv
Poděkování	xxvii
Autoři kapitol	xxvii
Recenzenti kapitol	xxvii
Nové ošetřovatelské diagnózy 2012–2014	xxviii
Revidované ošetřovatelské diagnózy 2012–2014	xxix
Vyřazená ošetřovatelská diagnóza 2012–2014	xxx
Změny v začleňování současných diagnóz v rámci taxonomie II NANDA International 2012–2014	xxx
Změny v začleňování současných diagnóz v rámci taxonomie NANDA-I/NIC/NOC	xxxi
Revize diagnóz v rámci taxonomie NANDA International 2009–2011	xxxii
Část 1 TAXONOMIE NANDA INTERNATIONAL	1
Úvod	3
<i>T. Heather Herdman</i> Příspěvatelé taxonomie ošetřovatelských diagnóz NANDA-I	3
Kapitola 1 Taxonomie II NANDA International 2012–2014	54
<i>T. Heather Herdman, Gunn von Krogh</i> Historie vývoje taxonomie II	54
Struktura taxonomie II	55
Multiaxiální systém pro vytváření diagnostických pojmů	58
Definice os	60
Osa 1: Diagnostické ohnisko	60
Osa 2: Předmět diagnózy	64
Osa 3: Posouzení	65
Osa 4: Umístění	66
Osa 5: Věk	66
Osa 6: Čas	67
Osa 7: Stav diagnózy	67
Konstrukce pojmu ošetřovatelské diagnózy	67
Taxonomie ošetřovatelské praxe NNN	69
Další vývoj taxonomie NANDA-I	70

**Část 2 EDUKACE A IMPLEMENTACE OŠETŘOVATELSKÝCH DIAGNÓZ
NANDA INTERNATIONAL V PRAXI, ADMINISTRATIVĚ, VÝZKUMU,
INFORMATICE A EDUKACI71**

**Kapitola 2 Ošetřovatelské hodnocení, klinické posouzení
a ošetřovatelské diagnózy: jak stanovit přesné diagnózy75**

Margaret Lunney

Sestry jsou diagnostičkami	76
Intelektuální, interpersonální a technické kompetence	77
Intelektuální kompetence	77
Interpersonální kompetence	78
Technické kompetence	79
Osobní schopnosti: tolerance dvojznačnosti a reflexivní praxe	79
Tolerance dvojznačnosti	80
Reflexivní praxe	80
Hodnocení a ošetřovatelská diagnóza	80
Struktura hodnocení	81
Diagnostické uvažování spojené s ošetřovatelským hodnocením	81
Rozpoznání diagnostických indicií/signálů [cues]	82
Mentální vytváření možných diagnóz	82
Srovnání indicií/signálů a možných diagnóz	82
Cílený sběr dat	83
Potvrzení [validace, ověření] diagnóz	83
Příklad případové studie	84
Analýza zdravotních údajů: ošetřovatelské diagnózy	86
Klasifikace ošetřovatelských výsledků	86
Klasifikace ošetřovatelských intervencí	87
Příloha: Struktura hodnocení podle funkčních vzorců zdraví89	
Směrnice	89
Vzorec vnímání zdraví – řízení zdraví	90
Nutričně-metabolický vzorec	90
Vzorec vylučování	91
Vzorec aktivity – cvičení	91
Vzorec spánku – odpočinku	92
Kognitivně-percepční vzorec	92
Vzorec vnímání sebe sama – sebepojetí	92
Vzorec role – vztahu	93
Vzorec sexuality – reprodukce	93
Vzorec zvládnání zátěže – tolerance stresu	93
Vzorec hodnot – víry	94
Analýza údajů, ošetřovatelské diagnózy, výsledky a intervence	94
Kapitola 3 Ošetřovatelská diagnóza v edukaci95	
<i>Barbara Krainovich-Miller, Fritz Frauenfelder, Maria Müller-Staub</i>	
Význam pro edukaci v ošetřovatelství	95
Výuka struktury ošetřovatelského procesu	96
Výuka fáze hodnocení ošetřovatelského procesu	96

Výuka ošetrovatelských diagnóz jako součást ošetrovatelského procesu	98
Ošetrovatelský proces. Příklad – Ošetrovatelská anamnéza/fyzikální hodnocení: stanovení určujících znaků a souvisejících faktorů	100
Ošetrovatelský proces. Příklad – Přesnost názvu ošetrovatelské diagnózy	100
Rizikové diagnózy	101
Diagnózy pro podporu zdraví	101
Stanovení priorit diagnóz	102
Spojování ošetrovatelských diagnóz s výsledky a intervencemi	102
Kapitola 4 Význam ošetrovatelských diagnóz v elektronických zdravotních záznamech	104
<i>Jane M. Brokel, Kay C. Avant a Matthias Odenbreit</i>	
Využívání elektronického zdravotního záznamu (EHR) studentem.	104
Elektronický zdravotní záznam.	104
Dlouhodobé používání.	105
Význam ošetrovatelských diagnóz v elektronických zdravotních záznamech	105
Dokumentování ošetrovatelských diagnóz v elektronickém zdravotním záznamu.	106
Rozdíly mezi elektronickými zdravotními záznamy.	107
Dokumentace určujících znaků, souvisejících faktorů a rizikových faktorů v elektronickém zdravotním záznamu	108
Vztah ošetrovatelských diagnóz k hodnocením	110
Propojení ošetrovatelských diagnóz s další dokumentací	110
Organizační struktura pro ošetrovatelské hodnocení	110
Spojení mezi hodnocením a krátkým seznamem ošetrovatelských diagnóz	111
Spojení mezi ošetrovatelskou diagnózou a výsledkem pacienta, aktuálním stavem a společným cílem pro dosažení výsledku.	111
Spojení mezi ošetrovatelskými diagnózami a intervencemi v plánu péče	111
Specialista na informatiku v ošetrovatelství/vysokoškolský student – řízení podpory klinického rozhodování (CDS – Clinical Decision Support) v rámci elektronického zdravotního záznamu	112
Role ošetrovatelské informatiky	113
Akademický průvodce pro studenty pro využívání ošetrovatelských diagnóz v elektronickém zdravotním záznamu	114
Dokumentace	115
Využívání elektronického zdravotního záznamu.	115
Vedení studentů ke studiu.	116
Studium elektronického zdravotního záznamu (EHR), podpory klinického rozhodování (CDS) a výměny zdravotních informací (HIE)	116

Struktura hodnocení	116
Zdroje znalostí (knihovna)	117
Seznam problémů	117
Interdisciplinární plánování péče	117
Podpora klinického rozhodování (CDS)	117
Výměna zdravotních informací	118
Osobní zdravotní záznamy	118
Kapitola 5 Ošetřovatelská diagnóza a výzkum	120
<i>Margaret Lunney a Maria Müller-Staub</i>	
Analýzy pojmů	120
Validace obsahu	120
Validita související s konstrukty a kritérii	122
Validace shody	122
Citlivost, specifická a prediktivní hodnota klinických indikátorů	123
Studie přesnosti sesterských diagnóz	123
Implementační studie	124
Studie prevalence	124
Shrnutí	125
Kapitola 6 Klinické posouzení a ošetřovatelské diagnózy v ošetřovatelské administrativě	128
<i>T. Heather Herdman, Marcelo Chanes</i>	
Priority ošetřovatelského výzkumu důležité pro sestry-administrátory	128
Role ošetřovatelství v bezpečnosti pacientů	129
Trojitý model pro ošetřovatelské administrátory	131
Závěr	136
Kapitola 7 Ošetřovatelské klasifikace: Kritéria a vyhodnocení	139
<i>Matthias Odenbreit, Maria Müller-Staub, Jane M. Brokel, Kay C. Avant, Gail Keenan</i>	
Charakteristiky klasifikací	140
Klasifikační kritéria	141
Diskuze	142
Závěr	147
Část 3 OŠETŘOVATELSKÉ DIAGNÓZY NANDA-I 2012–2014	151
Mezinárodní úvahy o využívání taxonomie ošetřovatelských diagnóz NANDA-I	153
<i>T. Heather Herdman</i>	
Doména 1 Podpora zdraví	155
Třída 1: Uvědomování si zdraví	
Nedostatek zájmových aktivit (00097)	157
Sedavý způsob života (00168)	158

Třída 2: Management zdraví	
Oslabené zdraví v komunitě (00215)	159
Chování náchylné ke zdravotním rizikům (00188)	161
Neefektivní udržování zdraví (00099)	163
Snaha zlepšit stav imunizace (00186)	164
Neefektivní ochrana (00043)	166
Neefektivní management vlastního zdraví (00078)	167
Snaha zlepšit management vlastního zdraví (00162)	170
Neefektivní management léčebného režimu v rodině (00080)	173
Doména 2 Výživa	175
Třída 1: Příjem potravy	
Nedostatek mateřského mléka (00216)	177
Neefektivní vzorec výživy kojence (00107)	179
Nevyvážená výživa : méně, než je potřeba organismu (00002)	180
Nevyvážená výživa : více, než je potřeba organismu (00001)	181
Snaha zlepšit výživu (00163)	182
Riziko nevyvážené výživy : více, než je potřeba organismu (00003)	183
Porucha polykání (00103)	184
Třída 4: Metabolismus	
Riziko nestabilní hladiny glukózy v krvi (00179)	186
Novorozenecká žloutenka (00194)	187
Riziko novorozenecké žloutenky (00230)	188
Riziko zhoršené funkce jater (00178)	189
Třída 5: Hydratace	
Riziko nerovnováhy elektrolytů (00195)	190
Snaha zlepšit rovnováhu tekutin (00160)	191
Snížený objem tekutin v organismu (00027)	192
Zvýšený objem tekutin v organismu (00026)	193
Riziko sníženého objemu tekutin v organismu (00028)	194
Riziko nevyváženého objemu tekutin v organismu (00025)	195
Doména 3 Vylučování a výměna	197
Třída 1: Funkce močového systému	
Funkční inkontinence moči (00020)	199
Močová inkontinence s přetékáním (00176)	200
Reflexní inkontinence moči (00018)	201
Stresová inkontinence moči (00017)	202
Urgentní inkontinence moči (00019)	204
Riziko urgentní inkontinence moči (00022)	205
Zhoršené vylučování moči (00016)	206
Snaha zlepšit vylučování moči (00166)	207
Retence moči (00023)	208
Třída 2: Funkce gastrointestinálního systému	
Zácpa (00011)	209

Vnímaná zácpa (00012)	211
Riziko zácpy (00015).	212
Průjem (00013)	214
Dysfunkční gastrointestinální motilita (00196).	215
Riziko dysfunkční gastrointestinální motility (00197).	217
Inkontinence stolice (00014)	219
Třída 4: Funkce dýchacího systému	
Porucha výměny plynů (00030)	220
Doména 4 Aktivita/odpočinek	221
Třída 1: Spánek/odpočinek	
Nespavost (00095)	223
Nedostatek spánku (00096).	225
Snaha zlepšit spánek (00165)	226
Narušený vzorec spánku (00198)	227
Třída 2: Aktivita/cvičení	
Riziko syndromu nepoužívání (00040)	228
Zhoršená pohyblivost na lůžku (00091).	229
Zhoršená tělesná pohyblivost (00085).	230
Zhoršená pohyblivost na vozíku (00089)	231
Zhoršená schopnost přemísťování se (00090)	232
Zhoršená chůze (00088).	234
Třída 3: Rovnováha energie	
Porucha energetického pole (00050)	235
Únava (00093)	236
Potulka (00154).	238
Třída 4: Kardiovaskulární-pulmonální reakce	
Intolerance aktivity (00092)	239
Riziko intolerance aktivity (00094)	240
Neefektivní vzorec dýchání (00032).	241
Snížený srdeční výdej (00029)	243
Riziko neefektivní gastrointestinální perfuze (00202)	245
Riziko neefektivní renální perfuze (00203)	246
Zhoršená spontánní ventilace (00033)	247
Neefektivní periferní tkáňová perfuze (00204)	248
Riziko snížené srdeční tkáňové perfuze (00200).	250
Riziko neefektivní cerebrální tkáňové perfuze (00201).	251
Riziko neefektivní periferní tkáňové perfuze (00228)	253
Negativní reakce organismu na odpojení od ventilátoru (00034).	255
Třída 5: Sebepěče	
Zhoršené udržování domácnosti (00098)	257
Snaha zlepšit sebepěči (00182)	258
Deficit sebepěče při koupání (00108)	259
Deficit sebepěče při oblékání (00109)	260
Deficit sebepěče při stravování (00102)	261

Deficit sebepečce při vyprazdňování (00110)	262
Zanedbávání sebe sama (00193)	263
Doména 5 Percepce/kognice	267
Třída 1: Pozornost	
Opomíjení jedné strany (00123)	269
Třída 2: Orientace	
Syndrom zhoršené interpretace okolí (00127)	271
Třída 4: Kognice	
Akutní zmatenost (00128)	272
Chronická zmatenost (00129)	275
Riziko akutní zmatenosti (00173)	276
Neefektivní kontrola impulsů (00222)	279
Nedostatečné znalosti (00126)	281
Snaha zlepšit znalosti (00161)	282
Zhoršená paměť (00131)	283
Třída 5: Komunikace	
Snaha zlepšit komunikaci (00157)	284
Zhoršená verbální komunikace (00051)	285
Doména 6 Sebepercepce	287
Třída 1: Sebepojetí	
Beznaděj (00124)	289
Riziko oslabení lidské důstojnosti (00174)	290
Riziko osamělosti (00054)	291
Narušená osobní identita (00121)	292
Riziko narušení osobní identity (00225)	294
Snaha zlepšit sebepojetí (00167)	295
Třída 2: Sebeúcta	
Chronicky nízká sebeúcta (00119)	296
Situačně nízká sebeúcta (00120)	298
Riziko chronicky nízké sebeúcty (00224)	299
Riziko situačně nízké sebeúcty (00153)	301
Třída 3: Obraz těla	
Narušený obraz těla (00118)	302
Doména 7 Vztahy mezi rolemi	305
Třída 1: Role pečovateli	
Neefektivní kojení (00104)	307
Přerušené kojení (00105)	308
Snaha zlepšit kojení (00106)	309
Zátěž v roli pečovatele (00061)	310
Riziko zátěže v roli pečovatele (00062)	313
Narušené rodičovství (00056)	314
Snaha zlepšit rodičovství (00164)	317

Riziko narušení rodičovství (00057)	318
Třída 2: Rodinné vztahy	
Riziko narušení vztahu (00058)	320
Dysfunkční procesy v rodině (00063)	321
Narušené procesy v rodině (00060)	324
Snaha zlepšit procesy v rodině (00159)	325
Třída 3: Plnění rolí	
Neefektivní vztah (00223)	326
Snaha zlepšit vztah (00207)	328
Riziko neefektivního vztahu (00229)	329
Konflikt rodičovských rolí (00064)	330
Neefektivní plnění rolí (00055)	331
Zhoršená sociální interakce (00052)	333
Doména 8 Sexualita	335
Třída 2: Sexuální funkce	
Sexuální dysfunkce (00059)	337
Neefektivní vzorec sexuality (00065)	339
Třída 3: Reprodukce	
Neefektivní průběh porodu (00221)	340
Snaha o lepší průběh porodu (00208)	343
Riziko neefektivního průběhu porodu (00227)	345
Riziko narušení vztahu matky k plodu (00209)	347
Doména 9 Zvládání/tolerance zátěže	349
Třída 1: Posttraumatické reakce	
Posttraumatický syndrom (00141)	351
Riziko posttraumatického syndromu (00145)	352
Traumatický syndrom po znásilnění (00142)	353
Stresový syndrom z přemístění (00114)	354
Riziko stresového syndromu z přemístění (00149)	355
Třída 2: Reakce na zvládání zátěže	
Neefektivní plánování aktivit (00199)	356
Riziko neefektivního plánování aktivit (00226)	358
Úzkost (00146)	360
Obranné zvládání zátěže (00071)	363
Neefektivní zvládání zátěže (00069)	365
Snaha zlepšit zvládání zátěže (00158)	366
Neefektivní zvládání zátěže v komunitě (00077)	367
Snaha zlepšit zvládání zátěže v komunitě (00076)	368
Oslabené zvládání zátěže v rodině (00074)	369
Neschopnost zvládat zátěž v rodině (00073)	371
Snaha zlepšit zvládání zátěže v rodině (00075)	372
Úzkost ze smrti (00147)	373
Neefektivní popírání (00072)	375

Neprospívání dospělé osoby (00101)	377
Strach (00148)	378
Truchlení (00136)	380
Komplikované truchlení (00135)	382
Riziko komplikovaného truchlení (00172)	384
Snaha zlepšit zdatnost (00187)	385
Bezmocnost (00125)	387
Riziko bezmocnosti (00152)	389
Zhoršená odolnost jedince (00210)	391
Snaha zvýšit odolnost (00212)	393
Riziko snížené odolnosti (00211)	395
Chronický smutek (00137)	396
Stresové přetížení (00177)	397
Třída 3: Neurobehaviorální stres	
Autonomní dysreflexie (00009)	400
Riziko autonomní dysreflexie (00010)	401
Dezorganizované chování kojence (00116)	403
Snaha zlepšit organizaci chování kojence (00117)	405
Riziko dezorganizovaného chování kojence (00115)	406
Snížení nitrolební adaptivní kapacity (00049)	407
Doména 10 Životní principy	409
Třída 1: Hodnoty	
Snaha zvýšit naději (00185)	411
Třída 2: Přesvědčení	
Snaha zlepšit duchovní well-being (00068)	412
Třída 3: Soulad hodnot/přesvědčení/jednání	
Snaha zlepšit rozhodování (00184)	414
Konflikt při rozhodování (00083)	415
Morální strádání (00175)	417
Noncompliance (00079)	419
Zhoršená religiozita (00169)	421
Snaha zlepšit religiozitu (00171)	424
Riziko zhoršené religiozity (00170)	426
Duchovní strádání (00066)	429
Riziko duchovního strádání (00067)	431
Doména 11 Bezpečnost/ochrana	433
Třída 1: Infekce	
Riziko infekce (00004)	435
Třída 2: Fyzické poškození	
Neefektivní průchodnost dýchacích cest (00031)	439
Riziko aspirace (00039)	440
Riziko krvácení (00206)	441
Poškozená dentice (00048)	443

Riziko suchého oka (00219)	444
Riziko pádů (00155)	446
Riziko poškození (00035)	448
Poškozená sliznice ústní (00045)	449
Riziko perioperačního zranění při manipulaci (00087)	451
Riziko periferní neurovaskulární dysfunkce (00086)	452
Riziko šoku (00205)	453
Narušená integrita kůže (00046)	454
Riziko narušení integrity kůže (00047)	455
Riziko syndromu náhlého úmrtí kojence (00156)	456
Riziko udušení (00036)	457
Prodloužení pooperačního zotavení (00100)	458
Riziko tepelného poranění (00220)	460
Narušená integrita tkáně (00044)	461
Riziko traumatu (00038)	462
Riziko vaskulárního traumatu (00213)	464
Třída 3: Násilí	
Riziko násilí vůči druhým (00138)	465
Riziko násilí vůči sobě (00140)	466
Sebepoškození (00151)	467
Riziko sebepoškození (00139)	469
Riziko sebevraždy (00150)	470
Třída 4: Environmentální rizika	
Kontaminace (00181)	472
Riziko kontaminace (00180)	476
Riziko otravy (00037)	479
Třída 5: Obranné procesy	
Riziko nežádoucích reakcí na jodové kontrastní látky (00218)	480
Alergická reakce na latex (00041)	482
Riziko alergické reakce (00217)	484
Riziko alergické reakce na latex (00042)	485
Třída 6: Termoregulace	
Riziko nerovnováhy tělesné teploty (00005)	486
Hypertermie (00007)	487
Hypotermie (00006)	488
Neefektivní termoregulace (00008)	489
Doména 12 Komfort	491
Třída 1: Tělesný komfort	
Zhoršený komfort (00214)	493
Snaha zlepšit komfort (00183)	495
Nauzea (00134)	496
Akutní bolest (00132)	498
Chronická bolest (00133)	499
Třída 2: Komfort prostředí	

Zhoršený komfort (00214)	493
Snaha zlepšit komfort (00183)	495
Třída 3: Sociální komfort	
Zhoršený komfort (00214)	493
Snaha zlepšit komfort (00183)	495
Sociální izolace (00053)	500
Doména 13 Růst/vývoj	503
Třída 1: Růst	
Riziko disproporčního růstu (00113)	505
Opožděný růst a vývoj (00111)	506
Třída 2: Vývoj	
Opožděný růst a vývoj (00111)	506
Riziko opožděného vývoje (00112)	507
Vyřazené ošetřovatelské diagnózy z taxonomie NANDA-I 2009–2014	509
Chování zaměřené na zdraví (00084) – vyřazená 2009–2011	511
Narušené smyslové vnímání (Specifikovat: vizuální, auditivní, kinestetické, gustatorické, taktilní, olfaktorické) (00122)	512
Část 4 NANDA INTERNATIONAL 2012–2014	515
NANDA International Think Tank Meeting	517
Problémy související s DDC	517
Globalizace taxonomie	518
Otázky pro budoucí diskuzi a výzkum	519
Prohlášení NANDA International	520
Prohlášení 1 NANDA-I: Využití taxonomie II jako hodnotící struktury	520
Prohlášení 2 NANDA-I: Struktura prohlášení ošetřovatelské diagnózy při začlenění do plánu péče	520
Kapitola 8 Proces vedoucí ke schválení ošetřovatelské diagnózy NANDA-I.	521
<i>Leann M. Scroginns</i>	
Osa 1: Diagnostické ohnisko	521
Osa 2: Předmět diagnózy	522
Osa 3: Posouzení (judgment)	522
Osa 4: Umístění.	522
Osa 5: Věk.	523
Osa 6: Čas	523
Osa 7: Stav diagnózy	523
Název a definice	525
Určující znaky versus rizikové faktory.	526
Pravidla taxonomie.	527
Související faktory	527

Stanovit související faktory	527
Procesy a postupy NANDA International	530
Celý revizní proces	530
Zkrácený revizní proces	531
Proces předkládání nových diagnóz	531
Předkládací proces pro revizi stávající ošetrovatelské diagnózy	532
Postup odvolání se proti rozhodnutí výboru DDC při revizi diagnóz	533
Předkládání diagnózy NANDA-I: kritéria pro úroveň důkazů	534
1. Obdrženo pro vývoj (po konzultaci DDC)	534
2. Přijetí pro publikaci a začlenění do taxonomie NANDA-I	535
3. Klinicky podloženo (validace a testování)	535
Glosář termínů	537
Ošetrovatelská diagnóza	537
Aktuální ošetrovatelská diagnóza	537
Ošetrovatelská diagnóza vedoucí k podpoře zdraví	537
Riziková ošetrovatelská diagnóza	537
Syndrom	537
Ošetrovatelská diagnóza wellness	538
Komponenty ošetrovatelské diagnózy	538
Název diagnózy	538
Definice (diagnózy)	538
Určující znaky	538
Rizikové faktory	538
Související faktory	538
Definice pro klasifikaci ošetrovatelských diagnóz	539
Klasifikace	539
Úroveň abstrakce	539
Názvosloví	539
Taxonomie	539
NANDA International 2010–2012	540
Správní rada NANDA International	540
Výbor pro vývoj diagnóz NANDA International	540
Výbor pro vzdělávání a výzkum NANDA International	540
Výbor pro informatiku NANDA International	541
Výbor pro taxonomii NANDA International	541
Pozvánka ke vstupu do NANDA International	542
NANDA International: organizace, jejíž hybnou silou jsou členové	542
Naše vize	542
Naše poslání	542
Náš cíl	542
Naše historie	542
Závazek NANDA International	543
Možnosti zapojení	544
Proč vstoupit do NANDA-I?	544
Profesionální networking	544

Zdroje	544
Členské výhody	544
Jak se stát členem	545
Rejstřík	546